

**OBJAŚNIENIA DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ
GMINY SZYDŁOWIEC
NA LATA 2023 – 2035**

I. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PRZYJĘTE DO OPRACOWANIA WPF.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Szydłowiec została przygotowana na lata 2023 -2035, tj, na okres spłaty zobowiązań już zaciągniętych i zaplanowanych do zaciągnięcia w roku 2023.

Zwracając uwagę na kroczący charakter prognozy, przyjęto do jej opracowania wykonanie budżetu za trzy kwartały 2022 roku oraz założenia prognostyczne ustalone na podstawie: analizy kształtowania się źródeł, z których Gmina pozyskuje środki finansowe w ostatnich kilku latach, ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz projektów uchwał Rady Miejskiej, analiz kształtowania się sytuacji finansowej w ostatnich latach oraz przewidywanych tendencji rozwoju założeń makroekonomicznych podanych przez Ministerstwo Finansów.

Realny wzrost PKB na rok 2023 przewiduje się na poziomie 1,7 %. Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych, w tym okresie przewiduje się na poziomie 9,8%. Płaca minimalna w 2023 wzrośnie dwa razy. Od 1 stycznia 2023 r. płaca minimalna wzrośnie do 3490 zł, a od 1 lipca przyszłego roku – do 3600 zł. W lipcu przyszłego roku płaca minimalna będzie o 590 zł wyższa niż minimalne wynagrodzenie za pracę w bieżącym roku.

W budżecie roku 2023 przyjęto:

- podane przez Ministra Finansów planowane kwoty poszczególnych części subwencji ogólnej oraz planowane kwoty dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych,
- ustalone przez Wojewodę Mazowieckiego kwoty dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej oraz dotacji na realizację zadań własnych i dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej,
- ustalone przez Krajowe Biuro Wyborcze kwoty dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej,
- ustalone na podstawie zawartych umów i pism kwoty dotacji na zadania bieżące i majątkowe współfinansowane środkami zewnętrznymi,
- szacunkowo kwoty dochodów własnych ze sprzedaży majątku, opłat wynikających z ustaw, odpłatności za realizowane usługi, wynajmu lokali i zarządu nieruchomości oraz wpływów z różnych dochodów,
- założenie wzrostu podatków lokalnych zgodnie z proponowanymi stawkami w projektach uchwał podatkowych.

W związku ze zmianami w projekcie uchwały budżetowej na 2023r. dokonano stosownych zmian w WPF na lata 2023-2035.

1. Zwiększenie kwoty dochodów w 2023r. o kwotę 30.000 zł
2. Zwiększenie kwoty wydatków w 2023r. o kwotę 30.000 zł
3. Zmniejszenie kwoty długu o kwotę 1.636.000 zł.
4. Zmniejszenie rozchodów w 2030r. o kwotę 248.000 zł
5. Zmniejszenie rozchodów w 2029r. o kwotę 1.388.000 zł

W związku z powyższym podstawowe wielkości budżetu na 2023 rok kształtują się następująco:

Dochody 91.852.958,36 zł, w tym:

dochody bieżące 76.649.305,36 zł,

dochody majątkowe 15.203.653 zł.

Wydatki 94.829.706,00 zł, w tym:

wydatki bieżące 76.502.217,00 zł,

wydatki majątkowe 18.327.489,00 zł.

Deficyt 2.976.747,64 zł

Przychody 5.511.566,00 zł.

Rozchody 2.534.818,36 zł

II. PROGNOZOWANE DOCHODY.

Planowanie dochodów Gminy Szydłowiec na okres objęty Prognozą rozpoczęto od analizy dotychczasowych trendów zmian dochodów w ostatnich trzech latach. Następnie skoncentrowano się na źródłach, które generują największe wpływy.

Dochody bieżące w latach 2020 – 2022 miały tendencję wzrostową. Analiza wpływu poszczególnych źródeł dochodów bieżących na dochody ogółem wskazuje na utrzymywanie się prawidłowości polegającej na tym, że największy udział w dochodach, w ciągu ostatnich trzech lat mają: subwencja ogólna, udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, dotacje celowe, a także podatki i pozostałe dochody.

W latach 2025-2035 planuje się średnioroczny wzrost dochodów o 6%.

Planowaną na 2023r. **subwencję ogólną** przyjęto w wysokości **27.517.801 zł** podaną przez Ministerstwo Finansów. Według Ministerstwa w kolejnych latach poziom subwencji powinien zabezpieczyć, również wzrost liczby zadań oświatowych. Dotychczasowa subwencja oświatowa nie pokrywała i nie pokrywa kosztów generowanych przez oświatę. Gmina do subwencionowanych placówek zmuszona jest dokładać znaczące środki, co w konsekwencji oznacza mniejsze finansowanie na inne zadania Gminy wynikające z ustawy o samorządzie gminnym.

W latach 2024 - 2035 założono zwiększenie subwencji średnio o ok. 6%, tylko jako jej minimalny wzrost. W roku 2024 zaplanowano wzrost subwencji o planowaną stopę inflacji, tj. o ok.11%.

Treść	JM	2023	2024	2025	2026	2027
Subwencja	zł	27 517 801	30 600 000	32 600 000	34 600 000	36 700 000
	%		111%	107%	106%	106%

2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
38 900 000	41 300 000	43 800 000	46 500 000	49 300 000	52 300 000	55 400 000	58 700 000
106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%

Udziały we wpływach z podatków dochodowych od osób fizycznych na rok 2023 przyjęto w wysokości podanej przez Ministra Finansów, w kwocie **11.731.727 zł**. Planowana kwota powyższych dochodów jest niższa od pierwotnej planowanej kwoty w 2022r. o ok. 4%

(tj. o kwotę - 430.320 zł) oraz o ok.22 % od planu zwiększonego na rok 2022 (tj. o kwotę 3.318.739zł). Oznacza to konieczność zmniejszenia planu wydatków w poszczególnych działach budżetu.

W latach następnych wzrost dochodów z tego tytułu planowany jest w oparciu o prognozę wybranych wielkości makroekonomicznych, dostosowując je do sytuacji w Gminie Szydłowiec.

Założono, że wpływy z podatku dochodowego będą wzrastały w latach 2025-2035 o ok.6%.

Dochody z tytułu **udziału we wpływach z podatku od osób prawnych** zostały zaplanowane w oparciu o informację podaną przez Ministerstwo Finansów - zmiana przepisów związana ze zmianą ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz z wdrożeniem zasad Polskiego Ładu.

	Treść	JM	2023	2024	2025	2026	2027
1	Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	zł	11 731 727	13 500 000	14 310 000	15 170 000	16 200 000
		%		115%	106%	106%	107%
2	Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	zł	604 339	665 000	711 000	754 000	800 000
		%		110%	107%	106%	106%

2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
17 200 000	18 200 000	19 300 000	20 500 000	21 700 000	23 000 000	24 400 000	25 800 000
106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%
850 000	900 000	950 000	1 000 000	1 060 000	1 124 000	1 200 000	1 270 000
106%	106%	106%	105%	106%	106%	107%	106%

Na rok 2023 kwotę **dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące** przyjęto w wysokości **12.543.174 zł**, zaplanowane środki są niższe od planowanego wykonania roku bieżącego, m.in. o plan dotacji z programu „Rodzina 500+” (realizacja do V/2022 przez gminę), o środki na pomoc obywatelom Ukrainy, czy o dodatki węglowe, energetyczne, dla osób fizycznych, jak i dla podmiotów wrażliwych oraz inne dotacje i środki wprowadzane trakcie realizacji bieżącej budżetu. Na lata 2025-2035 planuje się wzrost powyższych dochodów o ok. 6%.

Gmina Szydłowiec otrzymuje dotacje na dofinansowanie zadań własnych, finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. Największy udział stanowią dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. W trakcie realizacji budżetu dotacje są sukcesywnie zwiększane.

Treść	JM	2023	2024	2025	2026
dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	zł	12 543 174	13 600 000	14 500 000	15 400 000
	%	37%	108%	107%	106%

2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
16 300 000	17 300 000	18 300 000	19 400 000	20 500 000	21 700 000	23 000 000	24 400 000	25 800 000
106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%

Bazą wyjściową do ustalenia **wpływów z podatków i pozostałych dochodów** są wpływy z lat poprzednich. W okresie objętym analizą, w latach 2020-2022 utrzymuje się tendencja wzrostowa tych wpływów, pomimo nie podnoszenia w początkowym okresie przez Radę Miejską w Szydłowcu stawek podatkowych. Niższe wykonanie w podatku od środków transportowych związane jest z obniżeniem stawki do opodatkowania pojazdów. Oznacza to, że do budżetu gminnego wpłynęły kwoty wyższe z zaległości z lat poprzednich, aniżeli w pierwotnych budżetach planowano, zwiększona jest ilość składanych deklaracji, oddanych nowo wybudowanych budynków i budowli oraz innych nieruchomości. Dochody z podatków zdominowane są przez podatek od nieruchomości.

Przewiduje się wzrost tych dochodów w latach 2024-2035 o ok. 6%. Natomiast w roku 2023 wzrost o stopę inflacji tj. o 19%, a w roku 2024 o 10%. Wzrost tych podatków wynika z faktu, że obecnie panująca, nieprzewidywalna inflacja wymusza na samorządach waloryzowanie dochodów przynajmniej o jej wzrost. Natomiast koszty pokrywane z tych dochodów stale wzrastają. W roku 2024 i 2025 w pozostałych dochodach ujęto po 5 mln zł środków za sprzedaż węgla zakupionego po preferencyjnej cenie. Trudno oszacować jego faktyczne zapotrzebowanie i wpływ.

Ogółem wpływy z podatków i opłat lokalnych w latach 2020-2035 przewiduje się w następującej wysokości:

Lp.	Treść	JM	2023	2024	2025	2026
1	Pozostałe dochody bieżące, w tym:	zł	24 252 264	21 313 535	22 116 165	23 366 320
		%	109,7%	87,9%	103,8%	105,7%
2	Podatek od nieruchomości	zł	8 000 000	8 800 000	9 330 000	9 800 000
		%	119%	110%	106%	105%
3	Podatek od środków transportowych	zł	405 000	445 000	470 000	498 000
		%	162%	110%	106%	106%
4	Podatki: leśny i rolny	zł	687 630	756 000	830 000	879 000
		%	119%	110%	110%	106%
5	Pozostałe	zł	15 159 634	11 312 535	11 486 165	12 189 320
		%	104%	75%	102%	106%

2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
24 923 324	26 302 090	27 445 000	28 643 000	30 300 000	31 985 000	33 621 000	35 345 000	37 210 000
106,7%	105,5%	104,3%	104,4%	105,8%	105,6%	105,1%	105,1%	105,3%
10 200 000	10 800 000	11 400 000	12 000 000	12 700 000	13 400 000	14 200 000	15 000 000	15 900 000
104%	106%	106%	105%	106%	106%	106%	106%	106%
527 000	558 000	590 000	620 000	655 000	690 000	730 000	770 000	815 000
106%	106%	106%	105%	106%	105%	106%	105%	106%
930 000	985 000	1 044 000	1 105 000	1 170 000	1 240 000	1 310 000	1 380 000	1 460 000
106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%	105%	106%
13 266 324	13 959 090	14 411 000	14 918 000	15 775 000	16 655 000	17 381 000	18 195 000	19 035 000
109%	105%	103%	104%	106%	106%	104%	105%	105%

W roku 2023 **dochody z majątku gminy** zaplanowano w kwocie **3.530.000 zł**, w tym:

- ze sprzedaży nieruchomości 3.030.000zł działki przeznaczone do sprzedaży w dzielnicy przemysłowej oraz w sołectwach Zdziechów, Sadek i Wola Korzeniowa,
- ze sprzedaży mieszkań komunalnych 200.000 zł,
- z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności 300.000 zł, zgodnie

z wnioskami i deklaracjami użytkowników wieczystych (w tym przedsiębiorców w strefie przemysłowej).

Dochody ze sprzedaży majątku są determinowane koniunkturą w gospodarce, w tym przede wszystkim na rynku nieruchomości. Obniżone tempo wzrostu gospodarczego w ostatnich latach oraz czas pandemii w latach 2020 – 2021 oraz „szalejąca” inflacja negatywnie wpłynęło na sytuację na lokalnym rynku nieruchomości, co przełożyło się ujemnie na wielkość wykonanych dochodów z tego tytułu. Przygotowane są dokumenty planistyczne i geodezyjne do przeprowadzenia transakcji kupna – sprzedaży nieruchomości gminnych.

Planuje się w roku 2023 wpływ dotacji majątkowych na kwotę **11.673.653 zł**, w tym:

- 1) dotacja z PROW w kwocie 2.351.225 zł na zadanie „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wola Korzeniowa gmina Szydłowiec” (01044 § 6258),
- 2) dotacja z PROW w kwocie 1.203.068 zł na zadanie „Przebudowa drogi gminnej nr 400502W Świniów-Wysoka, od drogi powiatowej nr 4022W Łaziska -Zdziechów Szydłowiec, do granicy miejscowości Zastronie w miejscowości Świniów, gmina Szydłowiec” (60016 § 6258),
- 3) dotacja od Lasy Państwowe na zadanie „Budowa drogi od wsi Hucisko do granic administracyjnych Gminy Szydłowiec” w kwocie 525.000 zł (60016 § 6280),
- 4) dotacja z Powiatu Szydłowieckiego na dofinansowanie zadania „Budowa drogi od wsi Hucisko do granic administracyjnych Gminy Szydłowiec” w kwocie 175.000 zł (60016 § 6300),
- 5) dotacja z budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie realizacji zadania „Uzbrojenie terenu inwestycyjnego strefy przemysłowej S2 w Szydłowcu - sektory 8.P i 9,P poprzez budowę przedłużenia ul. Leśnej wraz z infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną” w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego w kwocie 300.000 zł (60016 § 6300),
- 6) środki z w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na zadanie „Poprawa infrastruktury drogowej w ramach zadania: Remont ulic Reymonta i Staszica w Szydłowcu” w kwocie 480.000 zł (60016 § 6350),
- 7) dotacja w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych na realizację zadania „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Chustki gmina Szydłowiec” w kwocie 300.000 zł (60017 § 6630),
- 8) refundacja funduszu sołeckiego z 2022r. w kwocie 101.982 zł – poniesionych wydatków majątkowych (75814 § 6330),
- 9) dotacja ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na zadanie „Termomodernizacja budynku Przedszkola Samorządowego Nr 2 "Mali Odkrywczy" z Oddziałami Integracyjnymi w Szydłowcu” w kwocie 697.427 zł (80104 § 6257),
- 10) dotacja z budżetu państwa w ramach Polskiego Ładu na dofinansowanie zadania „Budowa Przedszkola Samorządowego nr 1 przy ul. Wschodniej 7 – Gmina Szydłowiec” w kwocie 2.082.500 zł (80104 § 6370),
- 11) dotacja w kwocie z RPO WM na zadanie wieloletnie „Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez wymianę urządzeń grzewczych na terenie gminy Szydłowiec” w kwocie 1.497.705 zł oraz wpłaty mieszkańców w kwocie 659.746 zł na powyższe zadanie (90005 § 6257 i 6299),
- 12) dotacja z Urzędu Marszałkowskiego na dofinansowania zadania „Utworzenie atrakcyjnej przestrzeni publicznej na rzecz aktywizacji społecznej nad Zalewem w Szydłowcu” w ramach „Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego” w kwocie 1.000.000 zł (92195 § 6300),

13) dotacja z Urzędu Marszałkowskiego na dofinansowania zadania „Poprawa infrastruktury sportowej poprzez utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego na Osiedlu Wschód w Szydłowcu” w kwocie 300.000 zł (92695 § 6300).

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Prognoza na lata 2023 – 2035 zakłada dochody w następującej wysokości:

	Treść	JM	2023	2024	2025	2026	2028	2029	2030	2027
1	Dochody ogółem, z tego	zł	91 852 958	91 760 885	89 737 015	89 590 320	100 652 090	106 245 000	112 193 000	95 023 324
		%		100%	98%	100%	106%	106%	106%	106%
1.1	Dochody bieżące, z tego	zł	76 649 305	79 678 535	84 237 165	89 290 320	100 552 090	106 145 000	112 093 000	94 923 324
		%		104%	106%	106%	106%	106%	106%	106%
1.1.1	Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	zł	11 731 727	13 500 000	14 310 000	15 170 000	17 200 000	18 200 000	19 300 000	16 200 000
		%		115,1%	106,0%	106,0%	106,2%	105,8%	106,0%	106,8%
1.1.2	Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	zł	604 339	665 000	711 000	754 000	850 000	900 000	950 000	800 000
		%		110,0%	106,9%	106,0%	106,3%	105,9%	105,6%	106,1%
1.1.3	Pozostałe dochody bieżące	zł	24 252 264	21 313 535	22 116 165	23 366 320	26 302 090	27 445 000	28 643 000	24 923 324
		%		88%	104%	106%	106%	104%	104%	107%
1.1.4	Subwencja	zł	27 517 801	30 600 000	32 600 000	34 600 000	38 900 000	41 300 000	43 800 000	36 700 000
		%		111,2%	106,5%	106,1%	106,0%	106,2%	106,1%	106,1%
1.1.5	dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	zł	12 543 174	13 600 000	14 500 000	15 400 000	17 300 000	18 300 000	19 400 000	16 300 000
		%		108,4%	106,6%	106,2%	106,1%	105,8%	106,0%	105,8%
1.2	Dochody majątkowe	zł	15 203 653	12 082 350	5 499 850	300 000	100 000	100 000	100 000	100 000

	2031	2032	2033	2034	2035
	118 900 000	125 845 000	133 145 000	140 845 000	148 880 000
	106%	106%	106%	106%	106%
	118 800 000	125 745 000	133 045 000	140 745 000	148 780 000
	106%	106%	106%	106%	106%
	20 500 000	21 700 000	23 000 000	24 400 000	25 800 000
	106,2%	105,9%	106,0%	106,1%	105,7%
	1 000 000	1 060 000	1 124 000	1 200 000	1 270 000
	105,3%	106,0%	106,0%	106,8%	105,8%
	30 300 000	31 985 000	33 621 000	35 345 000	37 210 000
	106%	106%	105%	105%	105%
	46 500 000	49 300 000	52 300 000	55 400 000	58 700 000
	106,2%	106,0%	106,1%	105,9%	106,0%
	20 500 000	21 700 000	23 000 000	24 400 000	25 800 000
	105,7%	105,9%	106,0%	106,1%	105,7%
	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000

W dochodach bieżących następuje wzrost o ok. 4 – 6%. W związku z długoletnim okresem planowania dochodów trudno oszacować, jak wzrastać będą w kolejnych latach poszczególne rodzaje dochodów. Szczególnie biorąc pod uwagę kryzys gospodarczy w obecnym czasie. Realizacja w latach poprzednich dochodów zawsze miała tendencje wzrostową.

W dochodach majątkowych w roku 2024-2026 planuje się:

	2024	2025	2026
sprzedaż mienia	2 000 000	500 000	300 000
dotacja z Urzędu Marszałkowskiego - Utworzenie atrakcyjnej przestrzeni [...] na Zalewem	3 000 000		
Dotacja Polski Ład - Modernizacja oczyszczalni ścieków	4 999 850	4 999 850	
Dotacja Polski Ład - Budowa Przedszkola Samorządowego	2 082 500		
	12 082 350	5 499 850	300 000

W latach 2027-2035 planuje się corocznie kwotę po 100.000 zł ze sprzedaży mienia gminnego.

III. PROGNOZOWANE WYDATKI.

Prognoza wydatków roku 2023 oparta została o przewidywane wykonanie 2022r.(plan wydatków na 29.12.2022r.), które przedstawia się następująco:

			2022			2023
Lp.	Treść	J.m.	Plan 30.09.2022r.	Wykonanie za 3 kwartały 2022	Przewidywane wykonanie 2022r.	Plan na 2023 rok
	Wydatki ogółem , z tego :	zł	107 347 045,69	70 840 193,24	111 992 705,41	94 829 706,00
1.	Wydatki bieżące, z tego :	zł	87 670 694,69	62 753 323,20	93 348 912,41	76 502 217,00
	Wynagrodzenia i pochodne	zł	37 293 509,81	29 033 912,99	39 261 641,49	39 835 039,00
	Dotacje	zł	4 267 500,00	3 354 921,36	4 324 100,00	3 687 400,00
	Obsługa długu	zł	810 000,00	688 582,61	1 505 000,00	1 007 000,00
	Pozostałe wydatki bieżące	zł	45 299 684,88	29 675 906,24	48 258 170,92	31 972 778,00
2.	Wydatki majątkowe	zł	19 676 351,00	8 086 870,04	18 643 793,00	18 327 489,00

Wydatki kalkulowano przy uwzględnieniu możliwości dochodowych, jednak z uwzględnieniem analizy zadań bieżących koniecznych do realizacji oraz obligatoryjności wynikającej z przepisów obowiązującego prawa.

Prognozę oparto na założeniu określonym w art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, polegającym na zachowaniu relacji, iż planowane wydatki bieżące nie mogą przewyższać dochodów bieżących (ewentualnie powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki).

Na 2023r. wydatki ogółem zaplanowano w kwocie **94.829.706 zł**, w tym na bieżące w kwocie 76.502.217 zł i majątkowe w kwocie 18.327.489 zł.

Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od nich naliczane ustalono na poziomie zawartych umów o pracę na koniec 30 września 2022r. oraz zgodnie ze schematami organizacyjnymi poszczególnych jednostek.

W planowanych wydatkach bieżących roku 2023 uwzględniono realizację programu zakup i sprzedaż węgla kamiennego po preferencyjnych cenach w kwocie 5.000.000 zł. W trakcie roku zwiększany jest plan dochodów i wydatków m.in. o dotacje przekazywane z Budżetu Państwa na realizację zadań zleczanych gminie. W związku z powyższą zmianą planowane wydatki bieżące są niższe w stosunku do lat poprzednich.

W roku 2023 planuje się zakończenie wieloletnich przedsięwzięć ERASMUS+. W roku 2022 wykonano remonty oraz zadania z dofinansowaniem środków z Urzędu Marszałkowskiego, które nie są planowane na tym etapie do realizacji w latach następnych.

W planowanych wydatkach bieżących roku 2023 nie uwzględnia się już realizacji programu 500+, który był realizowany do m-ca V/2022r. Nie planuje się środków na wypłatę dodatków węglowych i innych, które są realizowane w 2022r.

Kwoty dotacji udzielanych z budżetu przyjęto na podstawie zawartych umów i planowanych do zawarcia z jednostkami samorządu terytorialnego, stowarzyszeniami, jednostkami z poza sektora finansów publicznych.

Planowane wydatki bieżące uzależnione są m.in. od kwot dotacji przekazywanych z budżetu państwa na pomoc społeczną (zasiłki stałe i okresowe, dożywianie) oraz od globalnej wielkości środków zewnętrznych planowanych do pozyskania w okresie planowanym. Wydatki te gwarantowane są w znacznej części przez państwo, a gmina jest wyłącznie ich finalnym płatnikiem.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie harmonogramów wykupu obligacji komunalnych oraz umów pożyczkowych i kredytowych. W obliczeniach odsetek do zapłacenia przyjęto stawkę do obligacji 5-7%.

Wydatki majątkowe planuje się przeznaczyć m.in. na realizację zadań inwestycyjnych zaplanowanych w ramach funduszu sołeckiego, budżetu obywatelskiego, budowy kanalizacji sanitarnych w ulicach i drogach gminnych, budowę dróg czy chodników, budowę przedszkola oraz na inne konieczne do zrealizowania przedsięwzięcia.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia wydatki na lata 2023-2035 przewiduje się w następującej wysokości :

Lp.	Treść	J.m.	2023	2024	2025	2026
	Wydatki ogółem , z tego:	zł	94 829 706	89 200 000	86 800 000	86 600 000
		%		94%	97%	100%
1.	Wydatki bieżące, w tym:	zł	76 502 217	74 400 000	80 000 000	85 600 000
		%		97%	108%	107%
	Wynagrodzenia i pochodne, w tym:	zł	39 835 039	42 800 000	46 200 000	49 800 000
		%		107%	108%	108%
	świadczenia pracownicze	zł	831 887	973 278	1 079 682	866 402
	Obsługa długu	zł	1 007 000	1 000 000	800 000	750 000
	Pozostałe wydatki bieżące	zł	35 660 178	30 600 000	33 000 000	35 050 000
		%		85,81%	107,84%	106,21%
2.	Wydatki majątkowe	zł	18 327 489	14 800 000	6 800 000	1 000 000

2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
92 000 000	97 400 000	104 588 000	110 248 000	116 355 000	123 300 000	130 600 000	138 300 000	147 000 000
106%	106%	107%	106%	106%	106%	106%	106%	106%
91 000 000	96 400 000	102 200 000	108 500 000	114 855 000	121 800 000	129 100 000	136 800 000	145 000 000
106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%	106%
53 700 000	57 900 000	62 500 000	67 500 000	72 900 000	78 700 000	85 000 000	91 800 000	99 140 000
108%	108%	108%	108%	108%	108%	108%	108%	108%
786 351	901 753	1 009 450	1 108 657	1 013 693	1 222 466	1 183 347	1 282 481	1 343 664
700 000	650 000	600 000	550 000	450 000	350 000	250 000	150 000	90 000
36 600 000	37 850 000	39 100 000	40 450 000	41 505 000	42 750 000	43 850 000	44 850 000	45 770 000
104,42%	103,42%	103,30%	103,45%	102,61%	103,00%	102,57%	102,28%	102,05%
1 000 000	1 000 000	2 388 000	1 748 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	2 000 000

Jak wynika z powyższej analizy planuje się w latach 2026-2035 średnioroczny wzrost wydatków o ok. 6%.

IV. PROGNOZOWANE PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU .

Wielkości przychodów i rozchodów z uwzględnieniem długu Gminy przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Treść	J.m.	2023	2024	2025	2026
1	Dochody	zł	91 852 958,36	91 760 885,36	89 737 015,36	89 590 320,36
2	Wydatki	zł	94 829 706,00	89 200 000,00	86 800 000,00	86 600 000,00
3	Wynik budżetu	zł	-2 976 747,64	2 560 885,36	2 937 015,36	2 990 320,36
4	Przychody	zł	5 511 566,00	0,00	0,00	0,00
5	Rozchody	zł	2 534 818,36	2 560 885,36	2 937 015,36	2 990 320,36

2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
95 023 324,36	100 652 090,44	106 245 000	112 193 000	118 900 000	125 845 000	133 145 000	140 845 000	148 880 000
92 000 000,00	97 400 000,00	104 588 000	110 248 000	116 355 000	123 300 000	130 600 000	138 300 000	147 000 000
3 023 324,36	3 252 090,44	1 657 000	1 945 000	2 545 000	2 545 000	2 545 000	2 545 000	1 880 000
0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0
3 023 324,36	3 252 090,44	1 657 000	1 945 000	2 545 000	2 545 000	2 545 000	2 545 000	1 880 000

Planowane na 2023 rok rozchody budżetu w kwocie 2.534.818,36 zł to wykup serii wyemitowanych obligacji komunalnych, spłata rat pożyczek z WFOŚiGW w Warszawie i Ciepłowni Miejskiej w Szydłowcu oraz kredytów.

W roku 2023 plan przychodów wynosi 5.511.566 zł. W kwocie tej zawierają się:

- 1) 500.000 zł pożyczka z WFOŚiGW na realizację zadanie „Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Kościuszki w Szydłowcu”, jest to preferencyjna pożyczka dla samorządów, z niskim oprocentowaniem oraz możliwością częściowego umorzenia. Pożyczka w w/w wysokości była zaplanowana w 2022, zadanie z przyczyn formalnych nie będzie realizowane w br., brak uzgodnień dokumentacji technicznej

przez GDDKiA i Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich, w związku z czym nie zachodziła potrzeba zaciągania zobowiązania w poprzednim roku.

- 2) 4.494.000 zł kredyt przeznaczony na rozchody i na deficyt
- 3) 517.566 zł – niezaangażowane w 2022r. i niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – przedsięwzięcie Cyfrowa Gmina.

Po rozeznaniu rynku w 2022r. zostaną podjęte decyzje, jaką formę zadłużenia wybrać dla Gminy, tzn. kredyt czy obligacje komunalne. Do założeń konstrukcji WPF przyjęto kredyt.

W latach 2024- 2035 planuje się budżety nadwyżkowe, nadwyżki zostaną przeznaczone na rozchody w tychże latach.

V. PROGNOZA DŁUGU.

Na koniec 2023r. poziom zadłużenia wg tytułów dłużnych planuje się w kwocie 30.425.635,88 zł co stanowi 33,12% planowanych dochodów.

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 14 października 2021 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r., poz. 1927) jednostki samorządu terytorialnego ustalając na lata 2022-2025 relację spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, będzie miała możliwość wyboru okresu, z którego liczony jest limit spłaty (prawa strona wzoru).

Zarządzeniem Nr 189/21 Burmistrza Szydłowca z dnia 22 listopada 2021r. do ustalenia relacji określonej w art.243 ust.1 ustawy o finansach publicznych na lata 2022 – 2025 przyjęto okres 7 lat do wyliczenia średniej arytmetycznej relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

Wartość relacji określonej w art. 243 na lata 2023-2025 w oparciu o średnią arytmetyczną z ostatnich 7 lat przedstawia poniższa tabela:

Lata objęte zadłużeniem	Wskaźnik spłaty zobowiązań					Planowany wskaźnik poziomu zadłużenia	Różnica kol.5-2	Różnica kol.6-2
	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art.. 243 ust. 1 ustawy - po uwzględnieniu obowiązujących wyłączeń przypadających na dany rok	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art..243 ust.1 ustawy, ustaloa dla danego roku		Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art.. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego o pierwszy rok prognozy	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art.. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o pwykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2023	5,52%	2,73%	7,77%	11,93%	12,34%	33,12%	6,41%	6,82%
2024	5,39%	9,50%	12,53%	10,76%	11,17%	30,37%	5,37%	5,78%
2025	5,36%	7,22%	x	10,55%	10,96%	27,78%	5,19%	5,60%
2026	5,06%	6,01%	x	6,87%	7,33%	24,49%	1,81%	2,27%
2027	4,74%	5,88%	x	6,38%	6,84%	19,90%	1,64%	2,10%

2028	4,69%	5,77%	x	6,26%	6,72%	15,56%	1,57%	2,03%
2029	2,57%	5,17%	x	5,71%	6,17%	13,18%	3,14%	3,60%
2030	2,69%	4,47%	x	6,04%	6,04%	10,75%	3,35%	3,35%
2031	3,05%	4,47%	x	6,29%	6,29%	8,00%	3,24%	3,24%
2032	2,78%	4,13%	x	5,57%	5,57%	5,54%	2,79%	2,79%
2033	2,54%	3,81%	x	5,13%	5,13%	3,33%	2,59%	2,59%
2034	2,32%	3,52%	x	4,81%	4,81%	1,34%	2,49%	2,49%
2035	1,60%	3,15%	x	4,48%	4,48%	0,00%	2,88%	2,88%

Planowany w kolejnych latach objętych zadłużeniem obowiązujący od 2014r. indywidualny wskaźnik spłaty zadłużenia ustalony wg art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych kształtuje się w granicach dopuszczalnego wskaźnika poziomu określonego w ww. przepisach.

W latach 2024-2035 nie planuje się zaciągnięcia kolejnych tytułów dłużnych, tak więc w planowanym poziomie zadłużenia na koniec poszczególnych lat uwzględniono jedynie wykup obligacji komunalnych wynikający z harmonogramów spłat oraz spłaty zaciągniętych pożyczek i kredytów. W latach najbliższych niezbędne będzie dalsze ograniczanie wydatków bieżących. Bardzo ważne jest to, aby podejmować i dostosowywać planowane dochody do wytycznych Ministerstwa.

VI. WIELOLETNIE PRZEDSIĘWZIĘCIA BIEŻĄCE I MAJĄTKOWE.

Wieloletnia Prognoza Finansowa w załączniku nr 2 do uchwały przewiduje realizację przedsięwzięć na lata 2023-2025

W zakresie wieloletnich przedsięwzięć planuje się następujące zadania:

- w 2023r. – 16.808.122,00 zł
 - w 2024r. - 14.862.507,00 zł
 - w 2025r. - 5.079.850,00 zł
- 36.750.479,00 zł**

Programy majątkowe : 10.945.905 zł

1. **Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez wymianę urządzeń grzewczych na terenie gminy Szydłowiec**, dofinansowanie z RPO WM 1.495.705 zł, wpłaty mieszkańców 659.746 zł, śr. gminy 19.680 zł (łącznie nakłady finansowe 2.177.131 zł), w tym :

w 2023r. – 2.157.451 zł, w tym:

dotacja z RPO WM 1.495.705 zł,
wpłaty mieszkańców 659.746 zł.

2. **Termomodernizacja budynku Przedszkola Samorządowego Nr 2 "Mali Odkrywcy" z Oddziałami Integracyjnymi w Szydłowcu**. Zadanie dofinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego w kwocie 697.427zł, środki gminy 390.747 zł (łącznie nakłady finansowe 1.088.175 zł), w tym :

w roku 2023 – 1.009.874 zł, w tym:

dotacja z RPO WM 697.427 zł,
środki własne gminy 312.447 zł.

3. **Zakup serwera domenowego oraz oprogramowania w ramach projektu grantowego „Cyfrowa Gmina”.** Projekt Cyfrowa Gmina finansowany jest z Funduszy Europejskich w ramach programu React-EU, w ramach zadania planuje się zakup serwera w wydatkach majątkowych (łącznie nakłady finansowe 82.000 zł), w tym:

w roku 2023 – 82.000 zł – środki z dotacji z Unii Europejskiej

4. **Przebudowa drogi gminnej nr 400502W Świniów-Wysoka, od drogi powiatowej nr 4022W Łaziska -Zdziechów Szydłowiec, do granicy miejscowości Zastronie w miejscowości Świniów, gmina Szydłowiec,** dofinansowanie z PROW 1.203.068 zł, środki własne gminy 657.657 zł (łącznie nakłady finansowe 1.860.725 zł), w tym:

w roku 2023 – 1.203.068 zł, w tym:

dotacja z PROW 1.203.068 zł,

w roku 2024 – środki własne gminy 657.657 zł.

5. **Uzbrojenie terenu inwestycyjnego strefy przemysłowej S2 w Szydłowcu - sektory 8.P i 9. poprzez budowę przedłużenia ul.Leśnej wraz z infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną”.** Zadanie współfinansowane środkami z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach "Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego" (łącznie nakłady finansowe 2.241.201 zł) , w tym:

w roku 2023 - 500.000 zł, w tym:

dotacja 300.000 zł,

śr.własne gminy 200.000 zł.

Dofinansowanie do realizacji zadania wynosi 1.380.901 zł, środki własne 860.300 zł.

6. **Budowa Przedszkola Samorządowego Nr 1 przy ul. Wschodniej 7 – Gmina Szydłowiec** – Zadanie współfinansowane środkami - Polski Ład w kwocie 4.165.000zł, środki własne gminy 3.002.000 zł (łącznie nakłady finansowe 7.167.000 zł), w tym:

- w roku 2023 – 3.000.000 zł, w tym:

środki Polski Ład 2.082.500 zł

środki gminy 917.500 zł

- w roku 2024 – 4.140.000 zł, w tym:

środki Polski Ład 2.082.500 zł

środki gminy 2.057.500 zł

7. **Utworzenie atrakcyjnej przestrzeni publicznej na rzecz aktywizacji społecznej nad Zalewem w Szydłowcu.** Zadanie współfinansowane ze środków Urzędu

- w roku 2023 – 1.866.667 zł, w tym:

dotacja 1.000.000 zł

śr. gminy 866.667 zł,

- w roku 2024 – 4.255.000 zł, w tym:

dotacja 3.000.000 zł

śr. gminy 1.255.000 zł.

Zadanie ogółem 6.666.667 zł, finansowane ze środków Urzędu Marszałkowskiego do kwoty 4.000.000 zł, środki własne gminy 2.666.667 zł.

8. **Modernizacja (rozbudowa) oczyszczalni ścieków w Szydłowcu.** Zadanie współfinansowane środkami - Polski Ład w kwocie 9.999.700 zł, środki własne gminy 896.000 zł (łącznie nakłady finansowe 10.895.700 zł), w tym:
- w roku 2023 - 566.300 zł, w tym:
 - środkami własnymi Gminy 566.300 zł,
 - w roku 2024 - 5.079.850 zł, w tym:
 - dotacja z Budżetu Państwa – POLSKI ŁAD 4.999.850 zł
 - środkami własnymi Gminy 80.000 zł.
 - w roku 2025 - 5.079.850 zł, w tym:
 - dotacja z Budżetu Państwa – POLSKI ŁAD 4.999.850 zł
 - środkami własnymi Gminy 80.000 zł.
- Finansowanie zadania:
dotacja 9.999.700 zł, środki własne gminy 896.000 zł. Zadanie ogółem 10.895.700 zł.
9. **Budowa gminnej świetlicy wiejskiej w miejscowości Szydłówek I, na działce należącej do Wspólnoty Gruntowej Wsi Szydłówek I, przekazanej gminie Szydłowiec umową użyczenia,** realizacja w latach 2022-2023. Zadanie ogółem 359.444 zł – środki własne gminy, w tym:
- w roku 2023 – kwota 262.000 zł.
10. **Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Barak gmina Szydłowiec,** realizacja w latach 2023-2024. Zadanie ogółem 300.000 zł – środki własne gminy, w tym:
- w roku 2023 – kwota 100.000 zł,
 - w roku 2024 – kwota 200.000 zł.
11. **Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Wola Korzeniowa gmina Szydłowiec,** realizacja w latach 2023-2024. Zadanie ogółem 300.000 zł – środki własne gminy, w tym:
- w roku 2023 – kwota 100.000 zł,
 - w roku 2024 – kwota 200.000 zł.
12. **Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Marywil gmina Szydłowiec,** realizacja w latach 2023-2024. Zadanie ogółem 298.545 zł – środki własne gminy, w tym:
- w roku 2023 – kwota 98.545 zł,
 - w roku 2024 – kwota 200.000 zł.

Programy bieżące: 5.862.217 zł

1. **Remont budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Szydłówek gmina Szydłowiec –** zadanie współfinansowane środkami z PROW w kwocie 85.000 zł, środki własne gminy 176.300 zł (łącznie nakłady 261.300 zł), realizacja w latach 2022-2023, w tym:
- w roku 2023 – 244.000 zł, w tym:
 - dotacja PROW – kwota 85.000 zł
 - środkami wł.gminy – kwota 159.000 zł.
2. **Dostępność w Gminie Szydłowiec –** zadanie w 100% realizowane przez Budżet Państwa i środki z budżetu Unii Europejskiej. Powierzenie samorządowi grantu w ramach projektu „Dostępny samorząd-granty” realizowanego przez PFRON w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Realizacja w latach 2022-2023, łączne nakłady 100.000 zł, w tym:

w roku 2023 – 38.115 zł.

- 3. Cyfrowa Gmina – grant** – zadanie w 100% dofinansowane, powierzenie grantu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia. Realizacja w latach 2022-2023, łączne nakłady 473.150 zł, w tym:
w roku 2023 – 435.566 zł.
- 4. Dzierżawa urządzeń oświetlenia drogowego znajdujących się w obrębie Gminy Szydłowiec** – środki gminy, łączne nakłady 70.392 zł, w tym:
- w roku 2023 - 9.324 zł.
- 5. Partnerska współpraca w zakresie rozwoju oraz zapewnienia usług utrzymania technicznego Systemu e-Urząd, w tym oprogramowania EZD i portalu Mazowska** – środki gminy, łączne nakłady 11.900 zł, w tym:
- w roku 2023 – 5.400 zł.
- 6. Czyste powietrze** – środki z WFOŚiGW. Realizacja w latach 2021-2023 łączne nakłady 73.451 zł, w tym:
- w roku 2023 – 19.690zł.
- 7. Opracowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części sołectwa Szydłówek I.** Realizacja w latach 2022-2023, łączne nakłady 29.000 zł, w tym:
- w roku 2023 – 29.000 zł.
- 8. Opracowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zachodniej części miasta Szydłowca.** Realizacja w latach 2022-2023, łączne nakłady 38.130zł, w tym:
- w roku 2023 – 38.130 zł.
- 9. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowiec na lata 2016-2023.** Realizacja w latach 2022-2023, łączne nakłady 20.787 zł, w tym:
- w roku 2023 – 20.787 zł.
- 10. Opracowanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Szydłowiec na lata 2022-2025 oraz aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków.** Realizacja w latach 2022-2023, łączne nakłady 11.750 zł, w tym:
- w roku 2023 – 11.750 zł.
- 12. Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Szydłowiec na lata 2015-2025.** Realizacja w latach 2022-2023, łączne nakłady 10.455 zł, w tym:
- w roku 2023 – 10.455 zł.
- 13. Preferencyjny zakup paliwa stałego dla gospodarstw domowych.** Realizacja w latach 2022-2023, łączne nakłady 10.000.000 zł, w tym:

- w roku 2023 – 5.000.000 zł.

**14. Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru-
Strefa historycznego centrum S1 w mieście Szydłowiec.** Realizacja w latach 2022-
2024, łączne nakłady 50.000 zł, w tym:

- w roku 2023 – 0,00 zł

- w roku 2024 – 50.000,00 zł.

**15. Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północno-
wschodniej części miasta Szydłowiec.** Realizacja w latach 2022-2024, łączne nakłady
50.000 zł, w tym:

- w roku 2023 – 0,00 zł

- w roku 2024 – 50.000,00 zł.

**16. Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sołectwie
Zdziechów i Świerczek .** Realizacja w latach 2022-2024, łączne nakłady 30.000 zł,
w tym:

- w roku 2023 – 0,00 zł

- w roku 2024 – 30.000,00 zł.

Realizacja ww. celów za pomocą narzędzi do obszaru polityki budżetowej musi odbywać się przy zapewnieniu stabilności finansów jednostki samorządu terytorialnego w średnim i długim okresie. Podstawowym aspektem stabilności jest konieczność zapewnienia odpowiedniego podziału środków pozostających w dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego.

Konieczność zapewnienia stabilności finansów publicznych spoczywa w naszym przypadku przede wszystkim na efektywnej polityce dysponowania posiadanymi dochodami. Zdrowe finanse jednostek samorządu terytorialnego sprzyjają poprawie wyników gospodarki w średnim i długim okresie.